

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica contra horum temporum hæreses

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

27. Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde, & ex tota anima tua, & ex omnibus viribus tuis, &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39546

bri, qui non apertè videat hanc cauillationem friuolam esse, & merā improbi hominis euasione, vt Prætoris auctoritatem declinet, sic planè in ipsis hereticis respectu Christi & Ecclesię eius se res habet.

27. *Diliges Dominum Deum tuam ex toto corde, & ex tota anima tua, & ex omnibus viribus tuis, &c.*

PROPTER huius præcepti verum sensum non intellectum heretici hodie omnes tam hoc præceptum quàm totam legem ad obseruandum esse impossibile docuerunt. Quorum vestigijs insitens hoc loco Calvinus, ita scribit. *Certum est in lege præscribi hominibus quomodo vitam formare debeant, vt salutem coram Deo sibi comparent. Quòd autem lex nihil aliud quàm damnare potest, non fit doctrinæ vitio, sed quia impossibile nobis est præstare quod iubet. Ergo quanquam ex lege nemo iustificatur, continet tamen lex ipsa summam iustitiam: quia non falso salutem promittit suis cultoribus, si quis plenè obseruet quicquid mandat. Hæc ille. Docet impostor in lege summam iustitiam describi, & legem suis cultoribus salutem promittere, sed sub conditione nobis impossibili. Hoc est dicere, falso & ridiculè. Quis eum legislatorè suis subditis falsam & ridiculam legem dare negabit, qui magno proposito præmio illud iubeat, quod à nemine subditorum impleri posse optimè nouit? vt si sic pauperi & infirmo dicat: Si regnum mihi proximum subiugaueris, mei regni te hæredem constituam. Alienum quidem regnum subiugare summa fortitudo ac virtus foret: sed nunquid tamen domini sui regnum falso & ridiculè illi promittitur qui hoc nullo modo præstare potest? Putant heretici se satis legi tribuere, quòd summam iustitiam doceat, & salutem suis cultoribus pro-*

Lex Dei
an præci-
piat quod
præstari
nō potest.

mittat. Sed non vident se legiflatore & ridiculū & mēdacē facere, quādo à nemine docēt legē impleri posse. Absurdū hoc eludere conatur Calvinus. *Hæc* (inquit) *docendī ratio nobis absurda videri nō debet, quōd Deus primō iustitiam operum requirat, deinde gratiam offerat sine operibus.* Sed quare & quam ob causam absurda videri non debet? Attendamus rationem quam adfert. *Quia* (inquit) *neccesse est homines iusta suæ damnationis conuinci, vt ad Dei misericordiā confugiant.* Ideo apud Paulum, Rom. 10. 5. *vtriusque iustitiæ comparatio ponitur, vt sciamus nos ideo gratis iustificari à Deo, quia propria iustitia destituimur.* Hæc ille. Fallit improbē lectorem, & vt ego sanē arbitror, ex composito. Lex est pädagogus ad Christum, quia conuincit homines non suæ damnationis, quasi nemo mortalium legem impleret, vt vult Calvinus; sed suæ infirmitatis, quia sine gratia Dei per Christum nemo illam implere potest, vt iuxta Scripturas perpetuò docet Augustinus. Paulus autem ad Rom. 10. 5. *iustitiam quæ ex lege est, opponit iustitiæ quæ ex fide est*, quia illa quæ ex lege est, docet tantūm quid facere debemus; sed illa quæ ex fide est, habet gratiam Christi in corde, quæ facit nos facere quod lex iubet: & sic docet nos propria quidem iustitiā destitui, vt gratis iustificemur (vt hīc Calvinus ait) respectu primæ iustificationis qua ex impio aliquis fit iustus, aut qua impius Deo reconciliatur, (de qua iustitiā lex non loquitur) sed non docet nos illic Paulus propria iustitiā destitui respectu illius salutis quam lex suis cultoribus promittit, nempe vitæ æternæ; nisi quatenus propria illa iustitiā intelligitur, quæ proprijs viribus ex sola legis doctrina comparatur, qualem Iudæi in Christum non credentes habere volebant, vt in fine præ-

Lex quomodo pädagogus ad Christū.

cedentis capitis Paulus docuit. Nam verba Pauli in loco à Caluino notato planè & perspicuè docent quòd iustitia ex fide facit seruare legem Dei. *Quæ ex fide est iustitia, sic dicit, id est, de iustitia ex fide sic Script. dicit: Ne dixeris in corde tuo, Quis ascendet in celum? &c. id est, ne putes legem tibi credenti & conuerso ad Deum esse difficilem, aut vires tuas superantem. Propè est verbum in ore tuo & in corde tuo, id est, res tota facilis est tibi iam conuerso & credenti, & diligenti Deū. Moyses enim (à quo hæc verba Paulus desumpsit) quum primum dixisset, Circūcidit Dominus Deus tuus cor tuum, vt diligas Dominum Deum tuum (quod ad credentes & conuersos loquitur) paulo post subiungit: Mandatum hoc quod ego præcipio tibi hodie, non est supra te, neque procul positum, neque in caelo situm, &c. sed iuxta te est valde sermo in ore tuo & corde tuo, vt facias illud. Hæc ibi. Quare illa verba tractans August. ait. Conuersus quisque, sicut ibi præcipit, ad Dominum Deum suum, ex toto corde suo, mandatum Dei non habebit graue. Sic ipse locus à Caluino notatus luculenter probat quod Caluinus negat, nempe legem Dei non esse impossibilem: videlicet credenti & conuerso. Manet ergo absurditas illa maxima iuxta doctrinam Caluini, Deum operum iustitiam primò querere, & postea gratuitam offerre sine operibus.*

Sed tota Caluini & aliorum hæreticorum contra tam apertam veritatem lucta est huius præcepti legalis praua intelligentia. Diligere enim Deum perpetuò actualiter, & sic ex toto corde vt nihil præter Deum diligatur, & ille tantum diligatur quantum diligibilis est, nemo in hac vita potest, & hoc sensu August. in lib. de perfect. iustitiæ, & post eum Bernard. ferm. 50. in Cant. docent hoc præceptum in hac vita non impleri, nec

Iustitia ex fide facit seruare legem.

Deut. 30.

Lib. de nat. & grat. c. 69.

Dilectio Dei ex toto corde quomodo intelligenda.

sub præuaricationis pœna obligare, sed per modum doctrine, quò cõtendere debeamus, ordinare. Verùm diligere Deum habitualiter, & per opera dilectionis externa, in omni sua operatione retinendo habitualemente Dei dilectionem, & sic toto corde, vt præcipuè Deus diligatur, homo in hac vita potest & debet. Et sic intelligendum esse hoc præceptum, illa alia Scripturæ verba manifestissimè docent: *Onus meum leue est, Mandata eius graua non sunt, & alia huiusmodi.*

Matth. 11
1. Ioan. 2.

29. *Hoc fac, & viues.*

Opera
bona vitæ
aeternæ
causâ.

QUVM horum verborum manifestus & perspicuus hic sensus sit, Hęc dilectio Dei & proximi illa opera sunt quæ facere debes vt vita æterna viuas, vt sic quæstioni legisperiti satisfaceret Christus, qua quærebat etsi animo tentandi, *quid faciendo, id est, per quæ tandè opera, vitam æternam possideret;* totum hunc sensum prorsus inuertit Caluinus, & vult *consilium Christi fuisse calumniam diluere, qua sciebat apud rudes & indoctos se grauari, quasi legem, quatenus perpetua est iustitiæ regula, euerteret.* Sed totum hoc merum figmentum est. Consiliũ Christi fuit, non rudium & indoctorum calumniam diluere, de qua nihil in textu apparet, & à Caluino fingitur vt aliò lectoris animum auertat; sed istius legisperiti quæstioni satisfacere, qua tentare & experiri volebat, an legis Moyfaicæ mandata Christus approbaret, de quo apud ipsos Scribas & doctos Iudæos sciebat se in suspicionem & calumniam trahi. Hoc falso posito fundamento, ait hoc loco Caluinus: *Non ideo nos gratis iustificat Deus quia lex non ostendit perfectam iustitiã, sed quia in eius obseruatione deficimus omnes: ideoque nos ab ea vitam conse-*
quã